

Oto ukazuje się kolejna bardzo ważna pozycja w dorobku Wydawnictwa „Bernardinum”. W związku ze zbliżającymi się uroczystościami 200-lecia urodzin wybitnego polskiego kompozytora, Fryderyka Chopina, przygotowano – wspólnie z Narodowym Instytutem Fryderyka Chopina oraz japońskim Wydawnictwem „Yushodo” z Tokio – faksymilowe wydanie *Koncertu f-moll*.

Rękopis partytury *Koncertu f-moll* jest szczególnym dokumentem życia i twórczości Fryderyka Chopina. Wyróżnia go fakt, że partię fortepianu wypisał sam twórca dzieła. Manuskrypt ten stanowi jedyny Chopinowski „półautograf” tych rozmiarów i tej wagi muzycznej.

Koncert na fortepian z orkiestrą, *f-moll* skomponował Chopin pomiędzy październikiem 1829 a lutym 1830 r., a po raz pierwszy publicznie wykonał go tego samego roku w Teatrze Narodowym w Warszawie 17 marca.

Pierwsze partytury *Koncertu* uważane są dziś za zaginione. Nasz półautograf jest ostatnim autentycznym ogniwem w dziejach partytur *Koncertów* Chopina.

Dzieje półautografu

Rękopis ten, złożony na przełomie lat 1835/1836 w firmie Breitkopf&Härtel, znajdował się w jej archiwach przeszło sto lat. W 1937 r. firma złożyła rządowi polskiemu ofertę sprzedaży m.in. omawianego manuskryptu dzieła Chopina. Dzięki staraniom Instytutu F. Chopina, rząd przyjął ofertę i przekazał zakupiony zbiór Bibliotece Narodowej w Warszawie. Po wybuchu wojny, we wrześniu 1939 r., został on wywieziony (m.in. wraz z pelplińskim egzemplarzem Biblii Gutenberga) przez Bukareszt i Marsylię do Paryża, a stamtąd do Aubusson we Francji, gdzie dołączył do wcześniej przywiezionych dzieł kultury polskiej z krakowskiego Wawelu, tzw. „skarbów wawelskich”. Zgromadzone zabytki narodowe dotarły drogą morską do brzegów Anglii, a dalej kolejną do Londynu. Lecz i tam nie zabawiły długo. W obliczu rozpoczynającej się bitwy o Anglię skarby przetransportowano do Kanady, najpierw statkiem polskim „Batory” z portu Greenock do kanadyjskiego portu Halifax, a następnie drogą lądową przez Montreal do Ottawy, gdzie dotarły w lipcu 1940 r. i przechowywane były przez 19 lat.

W 1959 r., dzięki pomocy kardynała Stefana Wyszyńskiego i współudziale pianisty Witolda Małcużyńskiego, udało się doprowadzić do zwrotu naszych skarbów narodowych. Wszystkie one powróciły do kraju i znalazły się w swoich macierzystych instytucjach. Półautograf *Koncertu f-moll* trafił do Biblioteki Narodowej w Warszawie. Rękopis muzyczny, sygn. *Mus 215 Cim.*, obejmuje 87 kart 24,8x34,5 cm, zapisanych brązowym atramentem na papierze nutowym, o 16 ręcznie kreślonych pięcioliniach.

Pelplińskie faksymile jest pierwszą tego rodzaju publikacją półautografu *Koncertu f-moll*. Wcześniej jedynie kilka jego stron było reprodukowanych w prasie i pracach specjalistycznych.

Techniczne aspekty wykonania faksymile

Zdając sobie sprawę z wartości oryginału, wszelkie prace poprzedziły bardzo dokładne przygotowania, zwłaszcza do etapu reprodukcji poszczególnych kart oryginału. W procesie

fotografowania zachowane zostały wszystkie obecnie dostępne środki zabezpieczające przed negatywnym wpływem czynników zewnętrznych oraz systemy kontroli jakości.

Digitalizację materiału fotograficznego, wykonanie obróbki graficznej oraz naświetlenie płyt drukarskich w technologii CtP wykonali doświadczeni pracownicy drukarni Wydawnictwa. Druk wykonano na specjalnie wyprodukowanym papierze, który we wszystkich parametrach odpowiada oryginałowi. Perfekcyjne wykonanie powyższych prac umożliwiło wierne oddanie kolorystyki i detali graficznych oryginału.

Wydrukowane dzieło zostało oprawione tak, jak prawdopodobnie wyglądała pierwotna XIX-wieczna oprawa koncertu w firmie Breitkopf&Härtel.

Tak przygotowane faksymile zapakowano do czarnego skórzanego pudła, które swym kształtem zbliżone jest do klawiatury fortepianu. Pudło opatrzone złożonym galwanicznie faksymile podpisu Fryderyka Chopina. Całość stanowi niepowtarzalne dzieło, które zapewne zadowoli wszystkich, dla których ważne jest pielęgnowanie pamięci i geniuszu Kompozytora.

Faksymile wykonano w nakładzie 500 numerowanych egzemplarzy. Uzupełnieniem jest komentarz naukowy wybitnego chopinologa, prof. Jana Ekiera, tłumaczony na 6 języków oraz płyta CD z nagraniem *Koncertu* w wykonaniu doskonałego interpretatora muzyki Chopina, mistrza Artura Rubinsteina z orkiestrą Witolda Rowickiego (nagranie pochodzi z archiwum Polskich Nagrań).

This is a successive, very important position in the attainments of the Publishing Company "Bernardinum". On the occasion of the forthcoming 200 anniversary of birth of prominent Polish composer, Fryderyk Chopin, together with the Fryderyk Chopin National Institute and Japanese Publishing Company "Yushodo" from Tokio, facsimile edition of the f-moll Concert is prepared.

Manuscript of the f-moll Concert score is a document of life and creativity of Fryderyk Chopin. What makes it distinguishable is that the piano part was composed by author of the masterpiece. This manuscript is an unique "semiautograph" of Chopin, of such magnitude and music weight.

Concert on the piano with the orchestra, f-moll was composed by Chopin between October 1829 and February 1830, and presented in public the same year, on 17th March.

The first Concert scores are considered to be missing till present time. Our semiautograph is the last authentic link in the history of the Chopin Concerts scores.

History of the Semiautograph

This manuscript, submitted at the turn of 1835/36 in Breitkopf&Härtel company, was stored in its archive for almost one hundred years. In 1937 the company made an offer for sale, i.a. of the discussed manuscript of Chopin's work, to the Polish government. Due to the efforts of the Fryderyk Chopin Institute, the government accepted the offer and transferred a purchased collection to the National Library in Warsaw. After the onset of the Second World War, in September 1939, the manuscript was driven away (i.a. with the Pelplin's

copy of the Gutenberg's Bible) through Bucharest and Marsille to Paris, than to Aubusson in France, where joined the previously brought works of the Polish culture from Wawel (Kraków), so-called "Wawel treasure". The gathered national monuments arrived to Britain coasts via sea, and then, by rail, to London. But even there they did not stayed too long. In the face of beginning of the Battle of Britain, treasures were transported to Canada, firstly with the Polish ship "Batory" from Greenock port to the Canadian port Halifax, then by land through Montreal to Ottawa, where arrived in July 1940 and were stored through 19 years.

In 1959, thanks to the help of Cardinal Stefan Wyszyński and cooperation of pianist Witold Małcużyński, a return of our national treasures was possible. All of them returned to the country and were sent to their mother institutions. Semiautograph of the f-moll Concert was brought to the National Library in Warsaw. Musical manuscript, sign. *Mus 215 Cim.*, contains 87 cards 24,8x34,5 cm, written with brown ink on the note paper, with 16 handmade staves.

Pelplin's facsimile is the first, in this kind, publication of the semiautograph of the f-moll Concert. Only a few of its pages were previously reproduced in the press and specialistic works.

Technical Aspects of the Facsimile Realization

Being aware of the value of the original, all the works were preceded by very accurate preparations, connected especially with stage of reproduction of each card of the original. In the photography process, all the contemporary available security measures, to prevent a negative influence of outer factors, and quality check systems were taken.

Digitalization of the photography material, realization of the graphic processing and exposure of the printing plates in CtP technology were performed by the experienced employers of the Publishing House printing office. Printing was made on specially produced paper, that complies with every parameter of the original. Perfect realization of the above works enabled to give back the colouring and graphic details of the original.

Printed work was binded on the example of the probable concert binding from the XIX century in the Breitkopf&Härtel company.

Such prepared facsimile was packed to the black leather box, which shape was similar to the piano keyboard. The box was sealed with galvanic golden facsimile of Fryderyk Chopin signature. The whole forms an unique work, that will surely satisfy those, for whom nursing the memory and the genius of Composer is important.

The facsimile was performed in edition of 500 numbered copies. A scientific comment of the prominent chopinolog, prof. Jan Ekier, translated into 6 languages, and CD with record of the Concert, in performance of excellent interpreter of Chopin music, master Artur Rubinstein with Witold Rowicki's Orchestra (the record originates from Polish Records archive), are the supplement of the facsimile.

Da erscheint eine nächste, sehr wichtige Position im Werk des Verlages der "Bernardinum". Anlässlich der bevorstehenden Feier zum 200. Geburtstag des namhaften polnischen Komponisten, Fryderyk Chopin, bereitete man vor – gemeinsam mit dem Nationalen Fryderyk-Chopin-Institut und dem japanischen Verlag "Yushodo" aus Tokio – eine Faksimile-Ausgabe des f-moll Konzertes.

Das Partiturmanuskript des f-moll Konzertes ist es ein besonderes Dokument des Lebens und Kunstschaffens von Fryderyk Chopin. Es zeichnet sich dadurch aus, dass der Werkschöpfer die Klavierpartie hier selbst ausschrieb. Dieses Manuskript ist das einzige "Halbautograph" von Chopin solcher Größe und von dieser musikalischen Bedeutung

Das Konzert für Klavier und Orchester, f-moll komponierte Chopin zwischen Oktober 1829 und Februar 1830, und als erstes Mal für's Publikum spielte er es im demselben Jahr im Nationalen Theater in Warschau, den 17. März.

Die ersten Partituren des Konzertes sind heute für vermisst erklärt. Unser Halbautograph ist es ein einziges authentisches Glied in der Partiturgeschichte der Chopin-Konzerten.

Die Geschichte des Halbautographs

Dieses Manuskript, an der Wende der 1835/1836 Jahren in Fa. Breitkopf & Härtel gesetzt, befand sich in ihren Archiven über ein hundert Jahren. Im Jahr 1937 unterbreitete die Firma der polnischen Regierung ein Angebot über Verkauf u.a. des behandelten Werkmanuskriptes von Chopin. Dank der Bemühungen des F.-Chopin-Institutes, nahm die Regierung das Angebot an und übergab die angekaufte Sammlung der Nationalen Bibliothek in Warschau. Nach dem Kriegsausbruch, im Jahr 1939, wurde es (u.a. zusammen mit dem Pelpliner Exemplar der Gutenberg-Bibel) durch Bukarest und Marseille nach Paris und davon nach Aubusson in Frankreich ausgeführt, wo schloss es den früher herangebrachten Werken der polnischen Kultur vom Krakauer Wawel, den sogenannten "Schätze des Wawels", an. Die gesammelten nationalen Denkmäler gelangten auf dem Seeweg an die Küste von England und weiter per Bahn nach London. Aber auch da hielten sie sich nicht lange auf. Angesichts der beginnenden Schlacht um England wurden die Schätze nach Kanada transportiert, zuerst mit polnischem Schiff "Batory" vom Hafen Greenock nach kanadischen Hafen Halifax, und dann auf dem Landwege durch Montreal nach Ottawa, wo sie im Juli 1940 gelangten und wo sie über 19 Jahren aufbewahrt waren.

Im Jahr 1959, dank der Hilfe des Kardinals Stefan Wyszyński und bei der Teilnahme des Pianisten Witold Malcuzyński, ist es gelungen, die Wiedergabe der nationalen Schätze zustande zu bringen. Alle kamen ins Land zurück und befanden sich wieder in ihrer heimischen Institutionen. Das Halbautograph des f-moll Konzertes traf in die Nationale Bibliothek in Warschau. Das Musikmanuskript, mit Signatur Mus 215 Cim., umfasst 87 Blätter mit der Abmessung von 24,8x34,5 cm, aufgezeichnet mit brauner Tinte auf einem Notenpapier, mit den 16 von Hand gezeichneten Notenlinien.

Das Pelpliner Faksimile ist es die erste derartige Veröffentlichung des Halbautographs des f-moll Konzertes. Früher waren lediglich ein Paar Seiten davon in der Presse und in den Fachwerken nachgebildet.

Die technische Aspekte der Anfertigung des Faksimile

Sich dem Wert des Originals bewusst seiend, aller Arbeiten sind sehr genaue Vorbereitungen vorausgegangen, besonders bis zur Reproduktionsetappe der einzelnen Blätter des Originals. Bei dem Fotografiervorgang wurden alle gegenwärtig zur Verfügung stehenden, vor der schädlichen Auswirkung äußerer Faktoren schützenden Mittel und Qualitätssysteme gehalten.

Die Digitalisierung des Fotomaterials, Ausführung der Grafikbearbeitung sowie Belichtung der Druckplatten in der CtP-Technologie haben die erfahrene Mitarbeiter der Verlags-Druckerei ausgeführt. Der Druck wurde auf einem speziell hergestellten Papier ausgeführt, das mit allen Parameter dem Original entspricht. Die perfekte Ausführung der oben genannten Arbeiten ermöglichte eine treue Wiedergabe der Farbigkeit und Grafikdetails des Originals.

Das ausgedruckte Werk wurde so eingebunden, wie wahrscheinlich der originelle Einband des Konzertes vom XIX Jahrhundert bei der Fa. Breitkopf & Härtel aussah.

So vorbereitetes Faksimile wurde in eine schwarze Schachtel aus Leder verpackt, die mit ihrer Gestalt einer Klaviertastatur ähnlich ist. Die Schachtel wurde mit einem galvanisch vergoldenen Faksimile der Unterschrift von Fryderyk Chopin versehen. Das Ganze ist ein einzigartiges Werk, das gewiss allen zufrieden stellt, für die wichtig ist, die Erinnerung und das Genie des Komponisten zu pflegen.

Das Faksimile wurde in einer Auflage von 500 nummerierten Exemplaren herausgegeben. Als eine Ergänzung ist hier auch ein wissenschaftlicher, auf 6 Sprachen übersetzter Kommentar des namhaften Forschers von Chopin, des Prof. Jan Ekiert, als auch eine CD-Platte mit einer Aufzeichnung des Konzertes in Ausführung eines ausgezeichneten Wiedergeber der Musik Chopin's, des Meisters Artur Rubinstein mit der Orchester von Witold Rowicki (die Aufzeichnung stammt vom Archiv der Plattenfirma Polskie Nagrania) beigefügt.

HARRASSOWITZ

Bestellung an · Obtainable from · disponible par

HARRASSOWITZ
Wissenschaftliche Buchhandlung
& Zeitschriftenagentur
Booksellers & Subscription Agents
Livres & Périodiques
65174 Wiesbaden · Germany

1.200 €

Faksimile
koncertu f-moll, op. 21
Fryderyka Chopina